Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Grave 2021
Datum	:	2 maart 2021
Portefeuillehouder	:	T.H.W.M. Lemmen
Afdeling	:	Sociaal Domein/Sociaal Beleid
Commissie	:	Inwoners en Bestuur
In te vullen door de griffie	:	
Nummer raadsvoorstel	:	
Datum commissie	:	20 april 2021
Agendapunt commissie	:	
Datum raad	:	11 mei 2021
Agendapunt raad	:	

Samenvatting voorstel

Met het oog op een naderende herindeling is een voorafgaande gelijkschakeling gewenst van de verordeningen onderwijshuisvesting in de gemeenten Land van Cuijk en met name een bijstelling van de opgenomen normbedragen; deze bedragen lopen achter bij de landelijke prijsontwikkeling en de gestegen bouwkosten (inclusief de BENG-eis op grond van het Bouwbesluit).

Voorstel besluit

1. vast te stellen de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Grave 2021 inclusief bijlage I tot en met V.

Financiën

Door de over te nemen verhoging van de normbedragen uit de VNG-Modelverordening uit 2018 van ruim 40%, de indexeringen tot en met 2021 en de eisen van het Bouwbesluit per 1-1-2021 (Bijna Energieneutraal Bouwen) nemen de kosten van investeringen in schoolgebouwen toe. Deze kostenstijgingen komen ten laste van de gemeentelijke begroting, omdat het een generieke kostenstijging is en geen nieuwe taak. Dit conform de geldende normeringssystematiek, waarbij gemeenten geacht worden de generieke en reguliere prijsstijgingen te dragen uit de accressen.

Wettelijk kader en beleidskader

Artikel 102 Wet op het primair onderwijs, artikel 100 Wet op de expertisecentra, Artikel 76m Wet op het Voortgezet Onderwijs.

Communicatie en participatie

De Verordening is besproken in het overleg met de schoolbesturen, het ‘op overeenstemming gericht overleg’ (OOGO).

Duurzaamheid

Met de vaststelling van de geactualiseerde verordening en de daarin opgenomen normbedragen wordt geanticipeerd op het streven naar kwalitatief goede, aardgasvrije scholen met een gezond binnenklimaat en 95% gebouwgebonden CO2-reductie.

Toelichting op het voorstel
De wetgever schrijft voor dat gemeenten geen uitgaven doen voor scholen in het primair-, speciaal- en voortgezet onderwijs anders dan krachtens de wet. Om hieraan te voldoen is bepaald dat de gemeenteraad voor zogenoemde 'voorzieningen huisvesting onderwijs' een verordening vaststelt waarin de criteria, de normeringen en de procedures voor de behandeling en toekenning van aanvragen voor die voorzieningen omschreven zijn. Het gaat dan met name om nieuwbouw of vervangende nieuwbouw, uitbreiding en eerste inrichting, medegebruik/huur van leegstaande lokalen, herstel van constructiefouten of schade aan een schoolgebouw. Het college is belast met de uitvoering van het onderwijshuisvestingsbeleid; de raad stelt het onderwijshuisvestingsbudget beschikbaar.
Voor het opstellen, wijzigen of vervangen van deze verordening gebruiken gemeenten de modelverordening van de VNG als basis.

Wijzigingen modelverordening VNG 2015, 2017, 2018 en 2020
Op 1 januari 2015 trad een majeure wetswijziging in werking met de financiële overheveling van gemeente naar schoolbesturen van al het uit te voeren onderhoud en aanpassingen in schoolgebouwen. Op basis van een nieuwe modelverordening van de VNG hebben de vijf gemeenten in het Land van Cuijk in 2015 een nieuwe verordening vastgesteld.

In 2017 werd de modelverordening door de VNG gewijzigd vanwege een aantal onduidelijkheden bij de interpretatie van bepaalde bepalingen.
In 2018 werd landelijk geconstateerd dat de gehanteerde normbedragen uit de verordening sterk achterliepen bij de werkelijke bouwkosten en daarom werd er in de modelverordening een verhoging van de normbedragen opgenomen van 40 % met uitzondering van de bedragen die geen bouwactiviteiten zijn, zoals huur van sportvelden, OLP en meubilair. Door deze eenmalige verhoging is/werd het prijsniveau voldoende om te bouwen op het basisniveau ('niveau Bouwbesluit'). De gemeente Boxmeer heeft daartoe zijn verordening in 2019 gewijzigd; de CGM-gemeenten en de gemeente Sint Anthonis niet, zij hanteren nog de verordening uit 2015.
In 2020 heeft de VNG zijn model verordening wederom gewijzigd; deze wijziging ligt nu ter vaststelling voor.

Nu: update 2020 VNG Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs
In de nieuwe VNG-modelverordening 2020 is een aantal eerdere wetswijzigingen verwerkt: de profielen van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, de aanpassing van de categorieën in het speciaal onderwijs en het afschaffen van de gewichtenregeling. Ook zijn er wederom nieuwe normbedragen opgenomen. Via de systematiek van de prijsbijstelling/indexering van de normbedragen zoals beschreven in de VNG-modelverordening 2020 is er vanaf 1 januari 2021 een plus van 6,38% voor de investeringen, en een plus van 1,57% voor de exploitatie.
Daarnaast treedt per 1 januari 2021 de wijziging met betrekking tot BENG (Bijna Energieneutraal Gebouw) uit het Bouwbesluit in werking. Dit heeft ook gevolgen voor de kosten voor onderwijshuisvesting. Hierdoor zijn vanaf die datum de normbedragen eenmalig extra opgehoogd met 9,6%, zodat ze zoveel mogelijk aansluiten bij de werkelijke (bouw)kosten.
Aangezien het gaat om een generieke beleidswijziging komen gemeenten niet in aanmerking voor compensatie op basis van de financiële verhoudingen-wet.

Voorgestelde beslissing(en) met argumenten en afwegingen
Drie van de vier Graafse schoolbesturen (BO: Optimus, Invitare en VO: OMO) zijn ook vertegenwoordigd in de overige gemeenten in het Land van Cuijk; daarmee is een gelijkluidende verordening wenselijk en wordt voorgesteld te komen tot een gelijke, geactualiseerde verordening onderwijshuisvesting en daartoe de update van de VNG modelverordening 2020 als basis te nemen. Hiertoe is voor elke gemeente in het Land van Cuijk een gelijkluidend college- en raadsvoorstel opgesteld.

Uitvoering, risico's en evaluatie
De aanpassing van de normbedragen in de modelverordening 2018 is niet gevolgd door een verhoging door de Rijksoverheid van de component onderwijshuisvesting in de algemene uitkering (gemeentefonds). De algemene ledenvergadering van de VNG heeft middels een aangenomen motie er bij de Rijksoverheid op aangedrongen dat de financiering voor onderwijshuisvesting al jaren tekort schiet en een structurele verhoging onontbeerlijk is met het oog op de doelstellingen van het klimaatakkoord en de beoogde verduurzaming en kwaliteitsverbetering van schoolgebouwen.

Conclusie
Met de vaststelling van gelijkluidende verordeningen in de gemeenten Land van Cuijk kan voor en na de herindeling op uniforme en gelijke basis uitvoering worden gegeven aan onderwijshuisvesting.

Bijlagen
Raadsbesluit Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Grave 2021
Inclusief Bijlagen I tot en met V
Toelichting bij de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2021

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Grave,

Th.M.M. Hoex MMO	A.M.H. Roolvink MSc
secretaris	burgemeester